

Peter Bado

PRÁCE V ŽELEZNIČNÍ DOPRAVNÍ CESTĚ

Obsah

1	Předmluva	5
2	Úvod	6
3	Vybrané předpisy	7
4	Zkratky	8
5	Základní pojmy	9
	5.1 Železniční dopravní cesta	9
	5.2 Práce na zařízení	10
	5.3 Pracovní místo	10
	5.4 Služební knížka	11
	5.5 Základní dopravní dokumentace	11
	5.6 Nutné provozní důvody	11
	5.7 Nepředpokládaná vyluka	11
	5.8 Osamělý zaměstnanec	12
	5.9 Dopravna s kolejovým rozvětvením a širá trať	12
6	Funkce dotčených zaměstnanců	13
	6.1 Zaměstnanec řízení provozu, výpravčí, dopravní zaměstnanec	13
	6.2 Koordinátor	13
	6.3 Odpovědný zástupce objednatele vyluky	13
	6.4 Vedoucí prací	13
	6.5 Vedoucí vylukových prací	13
	6.6 Organizační zástupce zhotovitele	15
	6.7 Zaměstnanec pro řízení sledu	16
	6.8 Vedoucí stroje	19
7	Práce v nevyloučené koleji	20
	7.1 Sjednání podmínek práce na zařízení	20
	7.2 Odhlášení práce na zařízení	25
	7.3 Zajišťování bezpečnosti pracovního místa	26
	7.4 Osamělý zaměstnanec	28
	7.5 Pracovní skupina	29
	7.6 Práce za snížené viditelnosti a na nepřehledných úsecích	32
	7.7 Práce v prostorově stísněných poměrech	33
	7.8 Práce na tratích D3 a trati RB	34
	7.9 Jízda vozidel po nevyloučené koleji	34

8	Práce ve vyloučené koleji	35
8.1	Omezení na sousední nevyloučené koleji	38
8.2	Jízda vozidel na vyloučenou, po vyloučené a z vyloučené koleje	39
8.3	Zajištění pracovního místa na elektrizovaných tratích	44
8.4	Práce ve vyloučené koleji na tratích D3	46
8.5	Práce ve vyloučené koleji na trati RB	47
9	Lehké kolejové prostředky	49
9.1	LKP snadno odstranitelné z průjezdného průřezu koleje	49
9.2	LKP obtížně odstranitelné z průjezdného průřezu koleje	49
10	Práce se stroji	50
11	Použití bezpečnostních zábran	51
12	BOZP při používání telekomunikačního zařízení	54
13	Závěr	55

2 Úvod

Znalost předpisů odpovídající konkrétní odborné způsobilosti je základní předpoklad správného výkonu přidělené funkce. Vzhledem k tomu, že práce v ŽDC nelze shrnout do jednoho vnitřního předpisu SŽ, je nutná orientace v několika předpisech a vnímání problematiky v souvislostech.

Tento syntetizující titul vznikl jako pomůcka pro rychlejší orientaci v této oblasti a je určen především pro VP, VVP a OZZ, ale může sloužit i pro další funkce zúčastněné na procesu práce v provozované ŽDC. Nemůže ale obsáhnout veškerá ustanovení dotčených předpisů, pro zjednodušení označených Bp1, Bp2, D1, D3, D4, D7/2 a S3/1, představuje pouze jejich základní shrnutí. Pro zjednodušení textu nejsou vždy použity přesné citace a také jsou vynechány některé pasáže týkající se např. DZ, OZOV a ZPŘS, které nemají přímý vliv na provádění prací, procedurální náležitosti zahajování, přerušování a ukončování výluk, specifika zabezpečovacího zařízení apod. (*např. VVP potřebuje vědět, že ZPŘS zpravuje PMD rozkazy, ale nepotřebuje již znát všechny náležitosti těchto rozkazů*). Pro správný a bezpečný výkon pracovních činností je nutné seznámit se s texty vlastních předpisů, a to ve stanoveném rozsahu znalostí.

Pro rychlé dohledání konkrétních ustanovení jsou použity odkazy ve formě např. D1; 5/4–6, což značí předpis D1 ČÁST PRVNÍ, čl. 5, odst. 4 až 6. Pro názornost jsou *kurzívou* uvedeny i příklady správné interpretace vybraných ustanovení. Odkazy na kapitoly a podkapitoly v rámci publikace jsou uvedeny formou např. viz kap. 8.1.

Práci v ŽDC lze rozdělit podle vícero kritérií:

- osamělý zaměstnanec/pracovní skupina
- širá trať/stanice, výhybna
- vyloučená/nevyloučená ŽDC

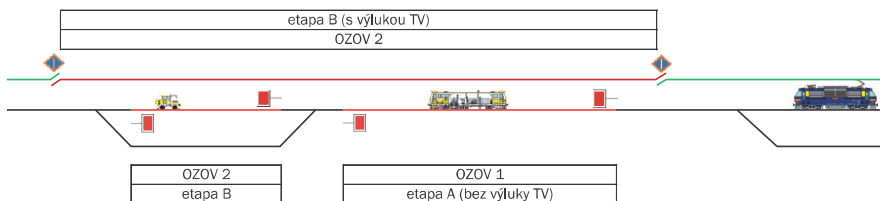
Tištěné medium ovšem neumožňuje interaktivní vyhledávání konkrétní situace podle různých zadání, proto byly jako základní kapitoly zvoleny vyloučená/nevyloučená ŽDC a jednotlivé postupy jsou řešeny v rámci podkapitol. Vzhledem ke svému charakteru je samostatná kapitola věnována LKP, používání telekomunikačních zařízení, práci se stroji a použití BZ. Pokud je to účelné, některá ustanovení jsou uvedena opakovaně.

Protože předpisy nemohou podchytit všechny situace, které mohou nastat, v případech, které nejsou uvedeny v předpisech SŽ, je nutné jednat podle nejlepšího vědomí a svědomí tak, aby byla vždy zaručena bezpečnost provozování dráhy a drážní dopravy (D1; 25/7, S3/1; 2/3). Nelze ani opomíjet obecně platnou legislativu, jakou je např. Zákoník práce, který v § 106, odst. 4 uvádí, že každý zaměstnanec je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci.

Předkládanou problematiku vzhledem ke své komplexnosti nebylo možné zpracovat bez konzultací, za které patří poděkování především Ing. Lence Komínové, gestorce předpisu D7/2, Marcelě Štrinclové, gestorce předpisu D1, Petru Dostálíkovi, gestorovi předpisů D3 a D4, Ing. Tomáši Fuchsovi, gestorovi předpisů Bp1 a Bp2, Ing. Richardu Svobodovi, Ph.D., z VUT v Brně a Ivu Jahodovi z GJW Praha.

Příklad 25

Možné překrytí výluk v případě, že je to nezbytné z důvodu výluky TV. Vyloučené TV (OZOV 2) zasahuje nad vyloučenou traťovou kolej (OZOV 1).

Při výluce staniční koleje se za vyloučený úsek považuje celá délka koleje uvedená v ZDD. Má-li být vyloučena pouze část staniční koleje, musí být ve VR přesně vymezeno, mezi kterými prvky je část staniční koleje vyloučena (např. návěstidla, km poloha) (D1; 397/7).

Na části vyloučené staniční koleje vymezené námezníkem (jazykem) výhybky a nejbližším nepřenosným návěstidlem platným pro vlaky nebo posun a platný pro vyloučenou kolej pro směr jízdy z vyloučené koleje, mohou být prováděny výlukové práce (včetně pohybu drážních vozidel) pouze se souhlasem zaměstnance obsluhujícího toto návěstidlo. Povolení musí být sjednáno pro každou práci (jízdu) zvlášť (včetně časového vymezení), není-li opatření pro tyto práce zapracováno do VR (D1; 407/7).

Zahájení výluky předchází projednání připravenosti mezi OZOV a VVP/OZZ a ZPŘS a sepsání Protokolu o výluce. OZOV následně informuje o připravenosti DZ, včetně nahlášení ZPŘS, příp. VVP/OZZ a kontaktů na ně (D1; 399/3; 403/1, 2, D7/2; 66/2).

Po zahájení výluky DZ (u napěťových výluk i zaměstnanec zajišťující předání Příkazu B a Záznamu o poučení) udělí OZOV souhlas s prováděním výlukových prací. OZOV souhlas předá VVP/OZZ a zaeviduje v Protokolu o výluce, současně je provedena evidence souvisejících opatření, např. vypnutí PZZ (D1; 404/3; 412/11, D7/2; Příloha R).

Ukončení výluky předchází prokazatelné oznámení (v Protokolu o výluce) ZPŘS o volnosti vyloučené koleje (po návratu vozidel z vyloučeného místa) a VVP/OZZ, že výlukové práce byly ukončeny a výlukou dotčené zařízení ŽDC je provozuschopné, včetně případných omezení provozování dráhy a drážní dopravy. Na základě toho OZOV oznámí volnosti koleje a provozuschopnost výlukou dotčených zařízení ŽDC s případnými omezeními (např. pomalá jízda) DZ odpovědnému za ukončení výluky (D1; 406/1–3, D7/2; 64/8; 65/8, 11, 14).

Změna začátku a konce výluky je možná po dohodě DZ oprávněného k zahájení, resp. ukončení výluky, provozního dispečera a OZOV, při napěťové výluce TV také elektrodispečera. Změnu začátku nebo konce výluky (zkrácení doby konání výluky) musí vždy odsouhlasit OZOV. V případě, že dojde k úpravě začátku zahájení výluky a zároveň nelze zkrátit dobu konání výluky, musí provozní dispečer zajistit informování výlukou dotčených dopravců o změně ukončení výluky a vyžádat si úpravu opatření (D1; 402/8).